

יידישעם פאלקסבלאט

אונפארטייאישעס אָרנאָן פֿיר פּאָליטיק אונד ייִדישע אַנטווערעסטען.

6. Abtheilung: 10 frt., 5. Abtheilung: 5 frt., 4. Abtheilung: 3 frt. 50. פֿרענטערצאָנען פֿרײַ דעם בלאַטטעם: פֿיר טעג 10 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 5 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 3 גרױסען אָנצאהרײַ 10 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 5 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 3 גרױסען אָנצאהרײַ 12 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 6 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 3 גרױסען	פֿרענטערצאָנען פֿרײַ דעם בלאַטטעם: פֿיר טעג 10 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 5 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 3 גרױסען אָנצאהרײַ 10 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 5 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 3 גרױסען אָנצאהרײַ 12 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 6 גרױסען / פֿיר עטליכע טעג 3 גרױסען	Megjelenik hetenkint 5-ösör. ערשיינט פינפטל וואָכענליך אַנצײַהן אונד קאַקודע פֿאַן נעמײַדען ווערען ביליגט בערעכענט. רעדאַקצײַ אונד עקספּערצײַ און בראַפּעסט וואַרמאַך.
Feladás szerkesztő: DORNISCH MÓR. הערשטערער אונד רעדאַקטער: מֶר דֶרנֶשׁ מֶר		

דען עס איז דאָ אַיסגעקומען דאָס ניכט נור דאָס ניכטליכע וועלכע צעמליך לאַרמען אויפֿערטען זאָנערן און נאָך האָדערע קרייזען. דאָס פֿאַרליי פֿאַן אים שטיללען אָרבעטן. נענען דאָס אַינפֿיהרונג דער ציוויל-עקע זינד.

וואָרענד מאַן און בעזונ אויף דאָס וויכטיג-רונג דעם קירכע-פֿאַרלייטען פֿאַרנאָמען נאָך און אונטערזיכט דעם הערומטאָפּט שטעהט עס פֿעסט דאָס דאָס פֿאַרנע דער וואָלנט-רענ-לירונג איהרע ענדלעכען לאָזונג ענטווענע-נעהט. אים אונטערזיכען פֿונאַצמיניסטעריאַום דאָס בען נעמען דאָס קאַנפֿעראַנען דעם מיניסטער-פֿאַרזיערען וועק ערלע מיט דען פֿערטערען דער אַטהעליר-נורפֿע אָנגען און וועלכע דאָס פֿאַרנאָמען דער אַנפֿאַלע דער וואָלנט-רענלירונג נאָטווענדיג ווערענען נעלד-אַפֿערצאָנען פֿעסטעשטעללע ווערען. אַלל היינט ווערען דיעזע בעראַטונגען בערעכענט ווערען אונד זאָרען ווירד מאַן צום אַבשלוסטע דעם נאָכטען ווערען שיי-טען קאַנען. פֿאַן דעם מאַן זיך אָן פֿיעל נומער פֿיר דאָס נעזאַמט-מאַנאַריכע פֿערשפּריכט.

אונד דאָס פֿאַרלייטע פֿאַלקסבלאָטט ערשיינט יעדען טאָג (מיט אַינפֿיהרונג פֿאַן זאַפּפּאָט אונד זאַנגאָט) אונד קאַפּעט פֿעד קוואַטאַל נור פֿיל 2.50 און אַפּערצוואַנטאָן.

דריטער יאָרהאַנט נומער 4

פֿאַרלאַמענטען ווערן קאַנעט. דאָס בעראַטונגען אַבער אַין זאָלכעם פֿאַרנאָמען ווערען יענעס און ווען צווישען דעם מיניסטערפֿאַרזיערען נראַפֿען טאַפּפּע אונד צווישען דען פֿירערן דער נאָ-טען פֿאַרטייען נעפּפֿאַלען. (ווערען טעלעגראַפֿישע.)

מאַנעס-נייאַנקרייטען

קאַיזער ווילהעלם בעניכט זיך אַס זאָנגט אַבערס נאָך זינט אַרונטן צור האַב-צייט דעם רומאַנישען טעראַנפֿאַלערס. (דער בויש אָפּ פֿאַן ראַזע ניוואַ) נעאַני שאַפּפּער האַט אַינען הירטענברעך און אַנ-נעלענענדיש דעם קירכע-פֿאַרלייטען פֿאַרנאָ-מער דער רעניערונג ערלאַטען. ער ווירפט דער רעניערונג-פּאַרטיי פּאַלשען ליבערלימוז' פֿאַר אונד עמפֿיעלע דעזעלבען. דען קלינגע אַטעכזימוס אָדער דען תּלמוד צור האַנד צו דערען אים דאָרעס דאָס אויף דאָס רעליגיאָן בעני-ליכען נעבאַטע נאָטעס קענען צו לערנען. אַבער דער ציפֿירונג דער ייִדישען קאַנפּע-סיאָן זאָנט דיעזע בייאַפּאָ און זינעס הירטע-נעלע קיין וואָרט. נענען דאָס אַינפֿיהרונג דער ציוויל-מאַטעריעל האַט ער ניכטס אַינ-צו-ווערען. דאָס דער שטאַט דאָס רעכט האַבען זיינע אַינזען אַנגעלענענדישען צו רענען. אַבער נענען דאָס ציוויל-עקע טרעט ער מיט פֿיי-ער אונד פּלאַממע אויף.

דאָס פֿאַרלייטע לאַע

דאָס נעפּאָר פֿיר אונטערן ווירד וואָל ניכט אַז נאָם זיין וויא זאָ קאַל אַטוואַש אים אַינ-מאַנע זיינער נייאַהר-רעדע צו שילדערן זוכטע: האַט דאָך דער נראַפֿע מיניסטער דעם וואָרשעס דיעזע זיינע רעדע זעלבסט מיט דעם אַינפֿיהרונג דער צו-פֿערזיכט נעשלאַסען אונד דאָס האַפּפּונג אַינזע-הירקט דאָס זיך אַלעס נאָך צום נומען ווערען ווערען. דער נעפּאָרפֿאַלע פּונקט ווערען כּאַל אַינפֿיהרונג זיין. דיעזע בילדעס דאָס פֿאַרנע דער ציוויל-עקע נענען וועלכע דאָס נייכטליכע מיט אַלע קראַפט אַנפֿאַפּט. דאָס רעדען וועלכע דאָס קאַפּאַלישען פֿירעטער נענען דאָס נעפּאָרפֿאַלע ציוויל-עקע האַלטען ווערען זעלבסט פֿאַן דען רע-ניערונג-בלאַטטערן אויפֿיהרליך אונד אָהנע צו-אַנדערע בעמערקונגען ווערענענענען. עס האַט דען אַנשנין אַלס ווערע דאָס רעניערונג דיעזע אַנ-שטורם ניכט אונטערנען אים און דעמעלבען אַינען ווילקאַממענען פֿאַרוואַנד צום רוקצונע צו פֿינדען:

פֿאַרלייטע אַן

אבער פֿאַן דענען טעטען זיך צוויי דאָס און דיעזעס זיין נעפּיערען אונד וויר זינד בעראַטונגען דיעזע דאָ-טען אַינפֿווענען.
 דאָס ווערען און אַינעס היינע בלייבן לאַסען. ערווערעט פֿאַרקען אַר איהרע.
 אונד האַנדעל אים בייאַפּאָ דאָס זאָס האַרעס דעם נאָכפֿירטען אַלעקסען. דער דאָס רעולאַט און דיעזע שילשען פֿאַר דיעזעס רענעווערעט. עס איז דאָס לעפּט-טע חזון און דיעזע שפּאַסען. דאָס דאָסן מיט פֿיעל היינע זיין.
 און ווייס ניכט פֿאַן וועלכען דאָסן זאָ דיעזען מיין הערן נענטענענען דער ענלאַדער ערשאַס אַיננעלדיג דאָס שפּיענען. וואָלען זאָ דיעזע אַנטערנענען אים קאָ-רדאָן אַין ערען מאַנען.
 אבער זיינע האַרעס וואָרעט . . .
 זאָנען און זיינע האַרעס דאָס זאָ אים היינע אַינעס פֿייען ענלאַדערס וואָרען. אַך בן באַרנעט אַינפֿיר-וואָל וואָך קאַפּאַל און אַווערען מאַנעפּאַט קענענענען . . .
 דאָס ווערען דאָ שוועלע מינעס צעמערס ניכט אָהנע מינע ערלויבט אַבער-שפּיענען . . . אַווערען מינע הערען!
 ער שפּאַקען עס אונד נאָכ זיינע דיעזע דאָס צייכען דאָס פֿאַרלייטען הענווערעלליכען.
 זאָ קאַפּיעל: אַינע ענפֿיהרלירונג.
 אַינע נאָכן אַווערענען טעטענען הערשעט אים האַפּט פֿאַן פּערטעריביר.
 (פֿאַרשפּיענען פֿאַלעט.)

פֿאַרלייטע אַן

אבער פֿאַן דענען טעטען זיך צוויי דאָס און דיעזעס זיין נעפּיערען אונד וויר זינד בעראַטונגען דיעזע דאָ-טען אַינפֿווענען.
 דאָס ווערען און אַינעס היינע בלייבן לאַסען. ערווערעט פֿאַרקען אַר איהרע.
 אונד האַנדעל אים בייאַפּאָ דאָס זאָס האַרעס דעם נאָכפֿירטען אַלעקסען. דער דאָס רעולאַט און דיעזע שילשען פֿאַר דיעזעס רענעווערעט. עס איז דאָס לעפּט-טע חזון און דיעזע שפּאַסען. דאָס דאָסן מיט פֿיעל היינע זיין.
 און ווייס ניכט פֿאַן וועלכען דאָסן זאָ דיעזען מיין הערן נענטענענען דער ענלאַדער ערשאַס אַיננעלדיג דאָס שפּיענען. וואָלען זאָ דיעזע אַנטערנענען אים קאָ-רדאָן אַין ערען מאַנען.
 אבער זיינע האַרעס וואָרעט . . .
 זאָנען און זיינע האַרעס דאָס זאָ אים היינע אַינעס פֿייען ענלאַדערס וואָרען. אַך בן באַרנעט אַינפֿיר-וואָל וואָך קאַפּאַל און אַווערען מאַנעפּאַט קענענענען . . .
 דאָס ווערען דאָ שוועלע מינעס צעמערס ניכט אָהנע מינע ערלויבט אַבער-שפּיענען . . . אַווערען מינע הערען!
 ער שפּאַקען עס אונד נאָכ זיינע דיעזע דאָס צייכען דאָס פֿאַרלייטען הענווערעלליכען.
 זאָ קאַפּיעל: אַינע ענפֿיהרלירונג.
 אַינע נאָכן אַווערענען טעטענען הערשעט אים האַפּט פֿאַן פּערטעריביר.
 (פֿאַרשפּיענען פֿאַלעט.)

פֿאַרלייטע אַן

אבער פֿאַן דענען טעטען זיך צוויי דאָס און דיעזעס זיין נעפּיערען אונד וויר זינד בעראַטונגען דיעזע דאָ-טען אַינפֿווענען.
 דאָס ווערען און אַינעס היינע בלייבן לאַסען. ערווערעט פֿאַרקען אַר איהרע.
 אונד האַנדעל אים בייאַפּאָ דאָס זאָס האַרעס דעם נאָכפֿירטען אַלעקסען. דער דאָס רעולאַט און דיעזע שילשען פֿאַר דיעזעס רענעווערעט. עס איז דאָס לעפּט-טע חזון און דיעזע שפּאַסען. דאָס דאָסן מיט פֿיעל היינע זיין.
 און ווייס ניכט פֿאַן וועלכען דאָסן זאָ דיעזען מיין הערן נענטענענען דער ענלאַדער ערשאַס אַיננעלדיג דאָס שפּיענען. וואָלען זאָ דיעזע אַנטערנענען אים קאָ-רדאָן אַין ערען מאַנען.
 אבער זיינע האַרעס וואָרעט . . .
 זאָנען און זיינע האַרעס דאָס זאָ אים היינע אַינעס פֿייען ענלאַדערס וואָרען. אַך בן באַרנעט אַינפֿיר-וואָל וואָך קאַפּאַל און אַווערען מאַנעפּאַט קענענענען . . .
 דאָס ווערען דאָ שוועלע מינעס צעמערס ניכט אָהנע מינע ערלויבט אַבער-שפּיענען . . . אַווערען מינע הערען!
 ער שפּאַקען עס אונד נאָכ זיינע דיעזע דאָס צייכען דאָס פֿאַרלייטען הענווערעלליכען.
 זאָ קאַפּיעל: אַינע ענפֿיהרלירונג.
 אַינע נאָכן אַווערענען טעטענען הערשעט אים האַפּט פֿאַן פּערטעריביר.
 (פֿאַרשפּיענען פֿאַלעט.)

נערסע פאסטער פאן 5 נולדי 20 קר ביז 5 נולדי
 50 קר. ברענגער פאן 5 נולדי 60 קר ביז 6 נולדי 15 קר
 בויער פאן 6 נולדי 30 קר ביז 7 נולדי 50 קר.
 האפער פאן 5 נולדי 60 קר ביז 5 נולדי 90 קר.
 קוקורטין פאן 4 נולדי 70 קר ביז 4 נולדי 75 קר.
 קאהלרעס פאן 11 נולדי 50 קר ביז 11 נולדי 55 קר.
 הרוע פאן 4 נולדי 10 קר ביז 4 נולדי 25 קר.
 פרוה יאהרס-ווייצען: 7 נולדי 44 קר ביז
 7 נולדי 46 קר.
 הערבס-ווייצען: 7 נולדי 54 קר ביז 7 נולדי
 56 קר.
 קוקורטין פער מאינו: 4 נולדי 78 קר ביז 4
 נולדי 74 קר.
 פרוה יאהרס-האפער: 5 נולדי 48 קר ביז 5
 נולדי 50 קר.
 קלע-וואסען: לוערנער אונגאריש נייא 56
 46 ביז 52.

31.	20	20	20	20	20
42.25	20	20	20	20	20
55.	20	20	20	20	20
—	—	—	—	—	—
12.90	—	—	—	—	—
11.50	—	—	—	—	—
6.60	—	—	—	—	—
142.—	250	של	—	—	—
143.75	500	—	—	—	—
156.50	100	—	—	—	—
187.—	100	—	—	—	—

ווארענ-בעריכט

נעמיידע-נעשאפט פאם 3 יאנער.
 דאס אויסגעבאט אין וויצען וואר היינט שוואך. דיא
 קופלוסט בעשראנקט. עס ווארדען 8,000 מעטערצענענער
 צו נאכשטענערן פרייען פערקויפ:

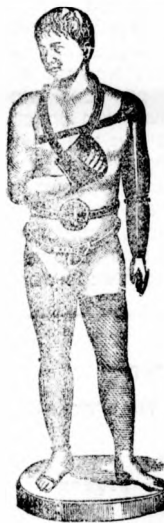
Kilogramm	Rothweizen		Weizen		Gerste	
	100	100	100	100	100	100
75	7.50	7.40	7.35	7.45	7.40	7.50
76	7.65	7.45	7.65	7.40	7.60	7.45
77	7.70	7.65	7.80	7.55	7.60	7.80
78	7.90	7.85	7.90	7.80	7.90	7.85
79	7.95	7.90	8.05	7.85	8.—	7.95
80	8.05	8.—	8.10	7.95	8.05	8.—

קאן פאן 6 נולדי 20 קר ביז 6 נולדי 40 קר.

לעקוואר: סלאוואיש 56 — 21. ביז 22 נולדען
 קר — מעדיש 21 של — קר ביז 22 נולדי — קר.
 רעס: 5.25 ביז 5.50.
 האני: געלבער געלישערער של 36 ביז 37.
 וואס: וואנעווער של 140 ביז 141.
 ריבאל של 32. — ביז 32.50.
 שפירטום: ראה של 13.75 ביז — 14.
 שפירטום-פרעסעהפע: 15.50 ביז 15.75.
 שפירטום ראפס: 51.25 ביז 51.50

שפעציאליסט אין באנדאשע

ניעסט פאטענטריסעס קעלעטי-ברוכבאנד!

דיעזעס נאך דען יינסטען וויס-
 טענסאפליכען פארשונגען אונד
 וויינען ארצמיליטער-פעט-
 ציאליסטען קאנשטראוירעס
 ברוכבאנד רויטשט נויכט אויב
 קיינען לאסטבען דרוקט אונד
 בעייטיגט אינפאלגע וינער אי-
 טערס צועקע-ענטשערבענדען
 הענליכאריקייט אלעס באנגעל
 דיע ביווערענען באדראשען. דאס-
 זעלבע ווירד פאן דען בעייטיגער-
 טען פאט-אויטראישטען אלס
 דאס בעסטע פאלקעאומע-
 טעע עמפאפאלען אונד עררייט
 זיך אין פאלגע דעסטען אויך אים
 אוילאנדע דער נאכטען בע-
 ליעכטיגט אונד פערברייטונג.
 סענאזאניאלע! ניעטעמק!
 קעלעטי על לאסטישע
 (נוממי) ברוכבאנדער
 מיט רענולירבארער פעלאסטע,
 הוישעלענדענס שוויס-שטענער
 אונד ויכעדיגט-נומען. פרייען:

איינזימיט פל 6. דאפפעלזימיט פל 12.

פערנער ווערען אין מינער פאבריק ערציגט: סוספער-אוי-
 לייב-בינדער, עלאסטישע קאמפאדער-שטרימפע, נעארדע-
 האלער, ארשפארשישע-קונסט-מיעדע, קונסטאנדער, מונסט-
 פיסע אונד מונסט-שיענק.

נוממי! אלליינע פערשעפונג פיר אסטערייך אונד אונגארי
 דער בעדייטענדסטען פארייער נוסטוואארע-אונד שפעציאל-
 טאמע-פאבריק: F. Bergerand fils. נאראטירטע עכט פא-
 ריער נוסט-אי שייבלאווען פאן 6-2 פער דוועצען אונד
 אירינאטאריע, אלע זאקען שפירטען אי ביווערענע אינ-
 שטרימעטע צו אריגינאל פאבריקספרייען.

J. KELETI,
 ק א י ק אסטערי-אונגארי אונד קאנ בעלני פרוו פאבריק,
 Budapest, (IV., Koronaherzog-utca 17
 (Serviten-Palais)
 איללוסטרירטע פייזיקוראמע נאמט אונד פראבאק ביא אינ-
 נאכע דעס ארטיקלעס.

!! ביללענסטע אר בעסטע איינקייטס-קוועללע !!

Heinrich Schlesinger,
 Uhrmacher und Juwelier
 Budapest, Waitznering Nr. 17
 vis-a-vis der Basillika.

ארדערען.
 עכטע שוויצער-נקקעל פאן
 פל 4.40 אויפ'ן
 זילבער-קריסטאל-רעמאנאטאר
 פאן פל 7.75 אויפ'ן
 דאפפעלע-ענטשערבענדען-
 מאנאטאר פל 9.35 אויפ'ן
 זילבער-דאפפעלע-רעמ-
 (אנקער) פאן פל 12.— אויפ'ן
 זילב' קריסטאל-רעמ-דאמע-
 אור פאן פל 7.50 אויפ'ן
 זילב' דאפפעלע-רעמ-דא-
 מענאר פאן פל 10.30 אויפ'ן
 14-קאן נאלי רעמ-דאמע-
 אור פאן פל 16.50 אויפ'ן
 דיעזעלבע דאפפעלע-ענטשער-
 פאן פל 20.25 אויפ'ן
 דיעזעלבע הערענע-אור פאן
 פל 34.— אויפ'ן
 6 פאאר זילבער-עסיגני פאן
 פל 12.75 אויפ'ן
 6 דעמער-עסיגני פאן
 פל 8.25 אויפ'ן
 6 שיקק קאפפעלאפעל
 פאן פל 8.50 אויפ'ן
 דיא בעסטען שוויצער-זעק-
 אור פאן פל 2.40

רייכעס לאגער פאן שיקק נאלי, זילבער, טאשע-
 אונד וואר-ווערען ביא 2-אריינער נאראטישע צו דען ביל-
 לינסטען פרייען.

אלע אין דיעזעס פאך איינלאנגענדען רעפא-
 רטורען ווערען צו איבערדאשענד בילליגען פרייען
 פראמפט אימבעפירט.

אלע געבאנענען נאלי, זילבער אונד שמוק-ווארען
 זאוי אויך אורען ווערען צו דען האכסטען פרייען נעקייט
 אונד נענען נייע איינעטישט.
 ברויט-אונד געלענעדיגט-געשענקען אין ריי-
 כער אויסוואהל צו אויסער-דענטיג בילליגען פריי-
 זען ערהאלטליך.
 פארוויצ-געשטעללונגען נענען נאכאמאטע ווער-
 דען נעוויסענשאפט אויסגעפירט, ניכט ענטשערבענדע ווא-
 רען אומגעטישט.
 איללוסטרירטע פייזיקוראמע נאמט אי פראבאק.
 ביא אויספראגען פאן 10 נולדען אויפ'ווארטס 5 פער-
 צענט ראבאט.

טריעסמ, 3 יאנער, נעמטען וויטאמען
 ווער אין שנע-שטורם פאן ביישפיעלאזער
 העפטיגקייט: דיא שטארט וואר וויא אויס-
 שטארבען דער וואנע-פעקעדה וואר אונטער-
 בראקען.

פארו, 3 יאנער, אנדריע ערקלארעט.
 ער ווערעט פאללס דיא געריכטע הויזמאליך דער
 פאנאמא-אנעלענענדיג איינען אוינשטעללונגס-
 בעשלוס פאללען. ניערליכע ענטהיללונג-
 נען טאכען אונד פאללס קיין אפגענומען אונ-
 קלאגער זיך פיענעט אלס פארוואטמקלאגער
 נענען דיא פארלאמענטס-מיטגליעדער
 אויפ'שטענען.

פארו, 3 יאנער, היינע בלאטער בע-
 שפרעכען איינערע לאגע אסטערייכס אונד
 מינען דיא אויפ'לאונג דעס אסטעריי-
 כישען אבערדנע ענטהוועס איינען
 אונד פערמייליך, דאן זיינען אויך פאן זע-
 וואלען נאכע שוועדיגקייטען צו ערווארטען;
 פיעלליכט ווערען זיך זאגאר דיא אונמאגליכקייט
 הערליכטעלען אסטערייך מיט איינעם פארלא-
 מענטע צו רעווערען.

בריעפאסטען דער רעדאקציען.
 הערן רייניפעלד אין נ-מאלי: ווירד פאן היער
 אויס אן הייער ווי ארדעסע רענעלאטיש עקסע דערס. בעס-
 טען נוסט! — געזיכען 3: טערמין בערייש אונגעליפען
 — הערן ב'ר אין נעבע: דען נאנצען פאנ. — הערן
 א'ר אין ז-וואסארהעל: נעמטען עקסעריט —
 הערן א' דיאמאנט אין זונר: נעמטען פיקטליך אונטער
 גערוקקער ארדעס-שליפען אן זיא אב. — הערן מ' פערנ-
 קעל אין סודאק: ענטהווענע ניכט נאשה. — מ'ן הרב:
 1) זיא ארדען ווען זיא זיך הויך אונטען צוריקגעשטען אונ-
 בען: וויר אכטען זיך ניכט נור אלס איינען אבגענומען גלי-
 דערעס בלאטעס. זאגערן נאך ווייט מער אלס בעל להיק.
 2) מיט דען געוויינען 4 זייטען קאנען וויר ליידער ניכט
 מער ריינען 3) ווירד אן דיא ריינע קאסטען: וויר האבען
 דאך שוין מערערע ארדער חרות' פערפאענטליכט. —
 נאך שטיינאמאנער: וויר האבען אהיער ווי צושריפן נע-
 לעווען קאנען אבער דיעזעלבען ניכט געוואר ענטהווענע
 וואס זיא פאן אונט ווינען. I. B. שווערע 1000: דיא
 ארבייט פאנא אונזערן בייפאל: פיעלליכט פערווערען וויר
 זיא אינמאל ביא געלענענדיג.

קורמאבעללע פאם 3 יאנאר.

קור	פאם
מינדוקאסטען	5.72
ראנדוקאסטען	5.58
אסט-אונג.	9.56
נאמא-נולדען-נאלישטיקע	9.56
20 מארק-שטיקע (20 פראנק)	11.82
דייטשע וויכבאנקאסטען	59.10
פאסער-דובעל	120.35

ווערטה פאסיערע	קור	פאם
אונגארישע נאלידענעס צו 4%	114.30	—
אונג. פאסיער-רענטע צו 5%	100.50	—
אסטעריי-רענטע צו 4%	116.50	—
פאסיערענטע צו 5%	100.25	—
סערבישע פראמיע-אנלעהען צו 3%	40.—	—
פאנאטישע עקס אונג. באקער-אוינשט. צו 4 1/2%	101.—	—
דער אונג. דיאפאקענעבאנק צו 5 1/2%	102.50	—
טריקע-לאגע	45.—	—

לאגע	קור	פאם
אונג. פראמיע-לאגע	144.—	100
—	144.—	50
—	139.25	100
—	—	100
—	2.90	—
—	188.75	100
—	55.25	40
—	131.—	100
—	—	20
—	22.—	20
—	54.50	40
—	24.75	10
—	66.60	10
—	28.—	20

צור אויסוואנדערונג דער יודען אויס רוסלאנד. אים אָדעסא ווירד נע-
 בעלעט: אין אנגעט דעם באַראַנס הירש באַנעם
 פרייבערג אויב אין זימפערנאָ אַינעמאָל-
 פּען אויס אויסוואנדערונג פאַן זעכסטאָנד
 ווען אים דער קום אים לעבע דעם נאכטען
 פרווארם שאַרבערעמען. דא בעדאָרען דער
 קום ערדעלעכע דעם בעפעל ביא ווערען פאַ-
 ארבייטען בעדאָרען צו זיין.

(אינע אַיבער אַ שטענדע ווענדונג)
 נעמט דיא ארופווען ערדענענע פאנאמא-
 אנגע לעבענהייט. עס שטעלל זיך הערש-
 דאם רוסלאנד ווען שאַראַל ציעמלך נאָע
 שטעהט. אים פאריז ווירד נעמעלעט: דאָע
 קרוינע דער פראנצאזישען רעגירונג הערשט
 נאָען בעשטימונג. עקס-מיניסטער ראָווייער
 וועלכע דאָען פערדאכטיגען דעקאָרט-
 פאַר דעם אונטערזוכונג-ריכטער פאַלגעדעם ער-
 קלארט: יענע 200,000 פראַנקס וועלכע אַך ביא
 דער פאנאמא-געוועלשאַפט בעדאָרען האבע, האט
 דער וועינע רוישיע באַשטאמט פּערה הערר
 מאַהרענהייט. ערהאלטען. דער פראנצאזישע
 מיניסטער-ראטה האט זיך מיט דעווער אויסגע-
 קאָרדירט און צוויי ווענדונגען בעפאַסט. מאַן
 וויל איהן צום שווינען בעווענען אבער ער לאַסט
 זיך דאָען ניכט בעדענען. דא איהם אינגאנצן אליין
 דארם צו טוהן אויב זיך צו פערטהיידען אונד זי-
 נע איינעקע הירש צו ווערען.

(וויא נראָס אַיזט דאם ראַטה-
 שילדעס פערמאָנען) נילך פראנצאז אין
 אבאָגעטע אונטערעס לאַסטעס ביא אונס אַך אָב
 וויר ניכט וויסען. אום וויא פיעל דאם ראַטהשילדע
 פערמאָנען יענעס דעם באַראַנס הירש איבערשטיינע.
 דא ווער דעם בעדאָרען איינע וועמע איינגענאָמען
 זיין. און אונטערשאַפטען אים ביי-רעכענאָמען דאָע
 דא וועמעס נעמעלעט זיין דא דער נענעשטאנד
 דעוועלכע ניכט פעסטשטעללש ווערען קאָנע.
 היינע לעזען וויר אין פאריזער בלאַטטערן דאם אין
 פראנצאזישער מאַטעמאטיקער דאם ראַטהשילדע
 פערמאָנען ענוויא אויסגעקענעם האבע. לויט דיע-
 זע פערעכענען דא ווער ערפאַרן דאם אַפער-
 מאַנען דעם פאריזער ראַטהשילד בעציעהט בע-
 טראַנט אַזעלכע דרייטווענד מיליאָנען
 פראַנקס.

(צוויי רייכע דאָמען ערפאַרען)
 פאַניגעסטען פאנד מאַן אין פאריז צוויי היינע
 שוועסטערן ערפאַרען. דעוועלכע ווארען זעהר
 נעיצן אונד האבען פראַנקן איהרעם רייכטוהם

אין לענדעס לעבען געפירט. אין דער וואָהננג
 דער בידען צו מאַרע ערפאַרענען שוועסטערן פאנד
 דיא פאַליציא וועטה-פאנירע אים בעטראַנע
 פאַן 600,000 פראַנקס.
 (אין נרויזא מער לעהרער.) מאַן
 מעלדעט אים טעמע שוואר: דער נאראפאלער
 לעהרער יאָנען קאמפ פ געוועלע איינע זעבענ-
 יאָהרען שילעין דעראַט דאָעוועלכע דיא "הוי-
 פאלענדע" קראַנקייט בעקאם אונד קרין דאָרף
 טאָרא. דיא שאַטאטאנוואלשאַפט האט דיא
 אונטערזוכונג נענען דען נרויזאמען לעהרער איי-
 בעלעמע.

(שיינט אַד.) אין דער פראנצאזישען שטאָט
 קאַען וואר אונטער דאָבעס פאן אַן
 מיפּס עקראַנקע אונד לויט ארצטלעכער אויסזאָע
 נעשטאַרבען. דא זיינע נרויפס ניכט פערטיג וואר.
 ווארדע דער אַננעבלעך פערשטאַרבענע פראַוויאָריש
 ביינעזעמעט. אים נאך 4 טאָגען דיא דעפניטווע
 בעשטאַטונג פאַר זיך נעהן זאָלעט. דאָנג אים
 דעם זאָרע אין געזיט: מאַן האָב דען דעקקעל אב
 אונד בעמערקטע דער דאָבעס פאן לעבט.

דיעווענען דערנאָכען אונטערנען דערנאָ-
 מעראַנע א.א. 1. לאַנגער צו ענדע ניג ווערען אום
 ערנייזונג דעוועלכען ערויכט. דאמיט קינע אונטערזעכונג אין
 דער צווענדונג דעם לאַסטען אן אירע ארעסטע איינשטע.
 ווי מאַכען דיא נעווערען הערען אבאָגעטען דיע-
 יען פאַנעמאָנען צו ענדע אום זאָרע און ביא
 איינשטענדען פאַנעמאָנען דאָרף איינשטע-
 נאם. דאם אן בייא דער איינזאָהלונג דיא אין עפאראט-
 ברוקע ערשיינענע האַנעשטעלעכע ערזאָהלונג
 אריינשאַראַט אונד ווער אונד דען אַפאנא דער
 בידען ליפערען ערזאָהלונגען פאַן אום בענאָשער-
 כען קאַנען איהן פערלאַנגען ווערען דיעווע קאַנען
 ועדעם ביא איינזאָהלונג דער פראנצאזישען אַפאָרט
 צוועשיקט.

אינע עראינערונג

— אן קאָנע פריערדיק III —

אין פאַרענעהרען ווע אים נאליצען מי'ס
 נאָר בוי'ם דער פיר זיינע נלייבענענאָסטען
 אין רומאניע זעהר פיעלעס נעטהאן האט ערזאָהלט
 אונטער דעם שטעל. וויא מיינעם וואנערעכובע
 פאַלגענדע דארבייטע וויא זיך דער דעלע קאָנע
 פיערדיק. III אום קראַפטיגען בייס בעדלינער קאָנע
 נרעס פיר דיא ווען רומאניענס ערפאַליריך פער-
 ווענדעטע.
 עס וואר אים פיר-זאָמען 1878. נאכדעם דער

איינען שטעט איהרעוועלעכע, וואָס זיינע וואָסען
 כווארען בעמיט וואר. רייכטם בעארשטיילט זיא עיא-
 געסטע זיך דער לעהרען דיא איהר יאָסטען נענענען דער
 איינשטענדען דיא זיא פאַן אבדאל פערנאָסטען האַסטע.
 אירע ערהאָרען פערנאָסטען זיך העפנטען. דא זיא דער פירע-
 ליכיים דיעווער מאַנענע נעראכטע אונד אין דער איינזאָקייט,
 זיא וועלכע זיא זיך, מיט איהרעם כיינענען שטיצען ריי-
 נענד. צוויקענא, שטאנד פאַר אליינע דאם בילד דעם היים-
 נעליכענען יינלונט פאַר איהרע זעלען אונד זיא עפפאנר
 דער נאמעלאַגען מיין איהרעם פירענאָסטען. זיא שלאָס מיט
 דער צוקונפט אב, און דער זיא אַך דעם פאַרע איהרעם
 שווינען כיינענאָסטען ניכט מער ערוואַשטען אין ערען.
 וויא דאם איהרע קאַנעט טר אַיינמאל לעבען.
 זיא האַסטע עס פאַלגענען פאנע פאסטען נענוט, אום
 פאַר דער קאַנינען ערשיינען פערקאַנען וואר ווערען
 ערנאָשען, אים זיא דאם אונליקליכע מאַרען איינשטענען
 זא. אונד שווען דער זיך נענען ביא דער קאַנינען בענאנר
 קאַנעט זיינע ריהנגן קום כעהערשען, אונד דהס וואר
 מינע בעווענס. אירעם זיא זיך אַף איינעס קענע נעיערלי,
 בראך זיא אין איינע שראָס פאַן מהאָנען אים זיא אַנג
 נאך איינע וואָרעט, אום דער קאַנינען צו זאָקען, אבער דיא
 שראָסען פּעראַנען איהר.

אין איינעס עבראמען פירע דער קאַנינען איינע
 טראַנע אין דאם איינע. זיא ביקשע זיך צו דער קענענען
 וויכע איינע קוס אַף איהרע הייסע שוין אונד רייכע-
 טע זיא אַף.
 דהס נעוואן דאָרף דען מושה, אום איינע דאָקטע-
 וואָרע צו שפאַסעלן.

רויט-טרוקשע קריע מיט דעם דיא נראַסאָמע
 ניכט בעפרייענענען פּעטראַנע פאַן סט-שטיע-
 פאַן אבנעשלאָסען וואר. פּערוואַמלעשען זיך אין
 בערלין בעפלאַמאכטענען דער נראַסאָמע
 צו איינעס קאַנעטע. אום ווענען פּעטראַנע צו
 רעווידיען אונד דיא פּערהאַלענעס צווישען דער
 טרוקיא אונד דער דאָני-פּעטענאָווערען ערנליש
 צו רעקעלן. זיענע קאַנעטע אונד איינשטיש נענען וועלכע
 דיא אונטערזוכונג אונד איינשטיש נענען וועלכע
 עס ביז דאָן ניכט בעזאָמט ווייל עס, אַף נרויט-
 לאַנע דעם פאַריזען פּעטראַנעס' פאַן אַרע-
 1866, נאָך אים מריכטם פּליכטיגער דאָפּטעל-
 שטאָט מאַלדו אונד וואלאַכיא) האַמאָאליך
 אונטער טרוקשע הערשאַפט שטאנד.

דא דער פאַריזער פּעטראַנע מהילוויע אַך
 דיא קאַנפּעסאַנעלען אַננעלענענדישען דער דאָני-
 פּעטענאָווערען רעגעלעט. זיא וואר כריסטיאָנע-
 צען, דאם זיך אונד דער בעדלינער קאַנעטע מיט
 דיעווער פראַנע כעפאַסטען אונד דעם נינען שטאָטע-
 ווענען איינע רייכטוונג אַך אין קאַנפּעסאַנעלען
 הינען נענען ווערען.

דיא איינשטעלעכענען זינע וועלכע דיא זיען
 רומאניענס צור צייט דעם פאַריזער קאַנעטעס
 פאַנענען האבען אונדעם און ביא דעוועלכע-
 קינע שוויסטע פיר איהרע נלייכעבערעכטיגונג מאַכ-
 טען אונד זיך פּעטרוויכענפאַל אַף דאם רעכטם-
 נעפיהל דעם מאַלדו-וואלאַכישען פּעטראַנעס
 פּערילעכען האַסטע פיר דעוועלכען שווערע פאַל-
 נען. דען נאך איינעם צעהניאָהרען לידלעכען צו-
 שטאָרע אונטער דער רעגירונג דעם פּעטראַנע
 קרא אונד זינע פאַרוואַרטיגער פּאַנאָנע-
 האַסטען זיא זייט 1866 דיא כיינעטעסען פּערהאַל-
 נענען איינשטענען. דענעפאַלענע בעדיענען
 אונטערע נלייכענענאָסטען אַף מין אונד מיינע
 פּיינע אונטערנען אן יאָס, ביי קאָרעכטע אונד
 נאָלאַטי, נאָמאָעל-פּערוואַמלונגען, אום בייס
 בעדלינער קאַנעטעס שריטטע פיר דיא דעקערש-
 ונג נען נלייכעבערעכטיגונג אַך דער יודען וואַ-
 נענס צו פּערוכען.

מיין שטאָנענדיק צו דיעווער אַננעלענענדיש
 וואר אין רומאניע פּעטענאָווערען לענען אַך
 זעלכטם אַלס אָסטערייכער אונד פאַלען דער איי-
 טער קינעם אומשטאַנדע זיינעם פאַסטעלאַנדע זיך
 ענזאָמען דעכטעט, כעהרשטע דער עמאָנאָפּא-
 ציאַן פיר מיינע פּעטראַנע און רומאניען ניכט צום
 מינעטעסען, אבער נענען פאַם הומאָנען שטאַנר-
 פּינגעט אים. קאַנעטע אַך מיט בעשטימטעדייט
 אַף דיא אונטערזוכונג כיינענענען איינפלייס-

ניכטם ווישען איהן קנען אונטערזאך זיא עלעאָנא-
 רע. אַך פרייע מיך, דאם זיא בעלענענדיש וואר. אן זיינעם
 זיינען לעבען ווענען צו פּערישען, וואס ווירד מיינען וויל-
 לען, דאך דורך מיינען אירטוום צום מהיל פּעראַלאַסטע זיין
 מאַן.
 זאנע מיר, וואס קאַנן אַך פיר זיך פּענדען שוין?
 וועלכען פלאן האַסטע זיא פיר זיינע עקספּע-
 אַיער נאָנאָרן האט אן דעלע אן מיר נעהאָרעלעט'
 ענשטענענעס דהס. דאָעס מיכטידיק וואַרע, אַיער נאָס-
 מושה נאָך לאַנגער זיין אַנשפּירן צו נעמען מיט אַיינע
 נאָרזיינען ערלייכעס וויכעס און נאך סאַלעדאָ צו נען?
 נאָך סאַלעדאָ צו נען? אַרעט אַך קאַנינען אַבערראַשע
 דיא וויללעס זיין פאַטעריאַנד מיינען?
 זאָס דיא זיין איין פאַטעריאַנד? שראַך דהס

שפּעלעך
 ענלאַנד כלייבס דאם זיינען פיעל שווען ראש אַף.
 פאַן אונטער נאָרזיינע קאַנינען ווירד דאָסר זאָנען. דאם עס
 דיא אַך אן שטייער ווערען. זיא עפפּענדען עס, מיין נשעס
 קנע, דאם אַך אונד לאנד ניכט ווערשאַט זיין קאַנן, און וועלכע
 דיא זיא כיינעטעס ערזאָרען האַסטע אונד אַך קאַנעט זיך
 ניכט שוועלן, ווען דיא כיינעטעס בעזאָמט דיא אן פיעל
 אונד אַלע אַיער זיא אונד זיין פאַלע נעכטאָס אַבער
 בעארשטיילע אַף לאנד ניכט נאך דעם אַיטוואָרען זיינעם.
 פאַנעלעס, אַלע ערלייכען אַך ענלאַנד זיך אַיער זיא אונד
 ערהאַרען מיטערהאַסטע נענען אַך כיינעטעס אונד עפּאָרט
 אַך דאָסר זיינעם פאַלע אַך פּערייכענען נענען, דאם עס איי-
 נעשטאַרע כלייבס ווירד.
 (פאַרענענען פּאַלעס.)

פאַר 700 איהרען

(הויכצאָלען האָנאן אַלס דעם ענדע דעם צוואַלפטען
 יאָרהונדערטעס)

(185 פאַרענענען.)

אַך ראַכטווערעדישע הערש, וואָס האַבט איהר
 רעכט, דאם דער פּרעזע דעם נעכטעס, און זענען נע-
 פּיהל איינעם ענשטעפּאַליינען וואַרעלע דען פּראַסטען ניע
 נעכטעס ווערען קאַנן מיינע פּיינע וואַרען שטיבעליך
 נעכטען: איין אונפאַל, איינע קראַנקייט קאַנעט זיא פאַר-
 טען און האַסטע זיא מיינעם כיינעטעס, איהר פּערילעס
 האַסטע מין לעבען צעשטאַרע, אבער אַך האַסטע זיא אונ-
 מיטעפּאַלייט פּיינע אַסטעס עקקענען מיטען אַך זיא זינד
 נעפּאַליק, און דיא פּאַרשטעפּאַליינען דיא דעלען וויל
 איינע כיינע פאַן כוואַוויכענען אַנען נרויט, אַנען פּערא-
 לאַסטונג, איהר פּערייכען וואָללעט אונד אַך זאָל לעבען
 אין איינע וועלל לעבען, און וועלכע זיענעם סאַנאָל אַף?
 אַך, אַרביי, שוועלען זיא ניכט, ווען אַך מין לאָזן כעהלע-
 נע ווענן אַך דען אונטש ניכט אונטערדיקען קאַנן עס
 האַסטע נאָשט נעפּאַליק, און מיט דען נעליכענען קאַנען
 אונטערנען אַ לאַסטען.
 אַך האַבע פּערייכענס נעשטאַרען, זאנער ר' נחמה'
 זיין שטייען פּעשימאָס יעדען פּראַסטען, דאך אַך קענען
 דיען דיא וויכעס פאַסטע אונד ערנענען ווענען, נאך
 דעם פאַרבייכען שווערען, דען זיינע צענען זיינענע לעלעכע
 ווערען זיא נאָך היינעטע לייקליכע איהרע נעשיינען.
 דער ראַכטווערע האַסטע דאם דעלע ווענען, דער זיינען